

I-Audit
Pénzügyi Ellenőrző és Tanácsadó Kft.

7400 Kaposvár Aranyhárs u. 12.

Tel/fax: 82-314-326, Tel: 30-956-6908, 30-956-7064, e-mail: laszlo.szita@t-online.hu

---

Belső ellenőri jelentés
a Beleg Község Önkormányzata szabályozottságának vizsgálatáról

I. Bevezetés

Az ellenőrzésre Beleg Község Önkormányzata és az I-Audit Pénzügyi Ellenőrző és Tanácsadó Kft. között a belső ellenőrzési feladatok ellátására létrejött szerződés, valamint az Önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési terve alapján került sor.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy

- a Beleg Község Önkormányzata működése, tevékenységei megfelelően szabályozottak-e,

Az ellenőrzést

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
  - az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény,
  - az Államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet,
  - az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Kormányrendelet (Áhsz.)
  - a számvitelről szóló, többször módosított 2000. évi C. törvény, (Szt.)
  - az Önkormányzat rendelkezésünkre bocsátott szabályzatai,
- alapján végeztük el.

Az ellenőrzést végezte: I-Audit Pénzügyi Ellenőrző és Tanácsadó Kft.
Szita László belső ellenőr

Az ellenőrzés módszere: a Beleg Község Önkormányzata szabályzatainak teljes körű vizsgálata

A vizsgált időszak: 2014-2015. év.

Az ellenőrzés időtartama: 2015. június 9-11.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

II. Összefoglalás

Összességében a számlarend kivételével az Önkormányzat rendelkezik a jogszabályok által előírt szabályzatokkal, amelyek 2014. január 1-ig megfelelően szabályozták az önkormányzat gazdálkodását, azonban az új számviteli rendszer előírásainak nem felelnek meg, ezért módosításuk szükséges.

Mivel a jogszabályi változásokból adódóan a szabályzatokat is jelentősen módosítani kell, ezért célszerű lenne egységes szerkezetben újra kiadni azokat.

III. Jogszabályi háttér

Az Önkormányzat számviteli szabályzataival kapcsolatos feladatokat, követelményeket az az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Kormányrendelet (Áhsz.) tartalmazza.

Az Áhsz. 50. §-a előírja, hogy a költségvetési és a pénzügyi számvitel alkalmazásával kapcsolatos sajátos szabályokat, előírásokat, módszereket a számviteli politikában kell rögzíteni. A számviteli politika a Szt. 14. § (5) bekezdése szerinti szabályzatokból és a (7) bekezdés szerint szabályozandó más kérdéseket rögzítő dokumentumból áll. A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért az önkormányzat jegyzője felelős. A számviteli politika elkészítésére a Szt. 14. § (3)-(6), (8) és (11) bekezdésében foglaltakat a (2)-(7) bekezdésben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az 50.§ (2) bekezdése szerint az eszközök és források értékelésének szabályzatában rögzíteni kell

- a) a követelések értékelésének elveit, szempontjait,
- b) követeléstípusonként a kis összegű követelések év végi meghatározásának elveit, dokumentálásának szabályait,
- c) az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elveit, dokumentálásának szabályait, és
- d) a tulajdonosnak - az állami vagyon esetén a törvényben kijelölt tulajdonosi joggyakorló szervezetnek - a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

A (3) bekezdés szerint az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot rendszeresen végzett termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás - ide értve az adózás rendjéről szóló törvény alapján adómentes termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást, továbbá eszközök saját előállítását is - esetén kell elkészíteni. Nem kell elkészítenie az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot a saját konyhát üzemeltető költségvetési szervnek, ha az étkeztetésre normákat állapít meg és a nyersanyag-felhasználáshoz anyagkiszábstást készít, és ennek önköltségét a normák és a tevékenységet terhelő általános költségek figyelembevételével állapítja meg.

A számviteli politikában továbbá rögzíteni kell az általános költségek szakfeladatokra és az általános kiadások tevékenységekre történő felosztásának módját, a felosztáshoz alkalmazott mutatókat, vetítési alapokat.

Az 51. § előírja, hogy az egységes számlakeret alapján számlarendet kell készíteni. A számlarend az Szt. 161. §-a szerinti tartalommal készül azzal az eltéréssel, hogy annak (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat csak akkor lehet szabályozni, ha azokról az Áhsz. nem rendelkezik.

A részletező nyilvántartások vezetésének módját, azoknak a kapcsolódó könyvviteli és nyilvántartási számlákkal való egyeztetését, annak dokumentálását, valamint a részletező nyilvántartások és az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlák adataiból a pénzügyi könyvvezetéshez készült összesítő bizonylatok (feladások) elkészítésének rendjét, az összesítő bizonylat tartalmi és formai követelményeit a számlarendben kell szabályozni.

A szabályzatokkal kapcsolatban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) 14. § előírja, hogy a törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő számviteli politikát.

A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell - többek között - azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni.

A számviteli politika keretében el kell készíteni:

- a) az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;
- b) az eszközök és a források értékelési szabályzatát;
- c) az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot;
- d) a pénzkezelési szabályzatot.

A pénzkezelési szabályzatban rendelkezni kell legalább a pénzforgalom (készpénzben, illetve bankszámlán történő) lebonyolításának rendjéről, a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeiről, felelősségi szabályairól, a készpénzben és a bankszámlán tartott pénzeszközök közötti forgalomról, a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeiről és eljárási rendjéről, a napi készpénz záró állomány maximális mértékéről, a készpénzállomány ellenőrzésekor követendő eljárásról, az ellenőrzés gyakoriságáról, a pénzszállítás feltételeiről, a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről és a pénzforgalommal kapcsolatos nyilvántartási szabályokról.

A Szt. 161. § előírja, hogy a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó az egységes számlakeret előírásainak figyelembevételével olyan számlarendet köteles készíteni, amely szerinti könyvvezetés a beszámoló készítését maradéktalanul biztosítja.

A számlarend a következőket tartalmazza:

- a) minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését,
- b) a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát,
- c) a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát,
- d) a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet.

IV. Részletes megállapítások

Az Önkormányzat a következő, papír alapú szabályzatokat bocsátotta a belső ellenőrzés rendelkezésére:

Szabályzat megnevezése	Szabályzat készítésének ideje	Szabályzat utolsó módosításának időpontja	Hatályba léptetés megtörtént-e	Megjegyzés
Számviteli politika	2009. január 1.	2011. január 1.	Igen	
Bizonylati szabályzat	2009. január 1.	2011. január 1.	Igen	
Pénzkezelési szabályzat	2009. január 1.	2011. január 1.	Igen	
a) bankszámlapénz kezelési szabályzata / a fizetési számlán lévő számlapénz kezelésének szabályzata	2009. január 1.	2012. január 1.	Igen	
Eszközök és források értékelési szabályzata	2009. január 1.	2012. január 1.	Igen	
Selejtezési és hasznosítási szabályzat	2009. január 1.	2011. január 1.	Igen	
Leltározási és leltárkészítési szabályzat	2009. január 1.	2012. január 1.	Igen	
A pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendje	2009. január 1.	2012. január 1.	Igen	
Készletgazdálkodási szabályzat	2009. január 1.	2011. január 1.	Igen	

Önköltségszámítás rendjének szabályzata	2012. január 1.	-	Igen	
---	-----------------	---	------	--

Az önkormányzatok gazdálkodásában jelentős változást okozott a 2014. január 1-től bevezetésre került új számviteli rendszer, amely megkövetelte a szabályzatok jelentős módosítását is.

A szabályzatok módosítására az új számviteli rendszernek megfelelően nem került sor, így az értékelésüket ez alapján végeztük el.

III.1. A szabályzatok értékelése

Számviteli politika

Az Önkormányzat Számviteli Politikája 2009. január 1-én került megállapításra, amelyet legutoljára 2011. január 1-jén módosítottak a jogszabályi és szervezeti változások miatt.

A számviteli politika keretében meghatározták:

1. a számviteli politika elemeit

- az önkormányzat gazdálkodási jellemzőit,
- a számviteli törvényben megfogalmazott alapelveket és azok érvényesülését a gazdálkodásban,
- a jelentős és nem jelentős összeget,
- a jelentős és nem jelentős összegű hibát,
- a megbízható és valós összkép kialakítását befolyásoló lényeges szempontokat,
- a kis értékű immateriális javak, tárgyi eszközök minősítését,
- az értékcsökkenés összegének alap- és vállalkozási tevékenység közötti megosztását,
- az alap- és vállalkozási tevékenységet terhelő előzetesen felszámított ÁFA megosztását,
- az általános kiadások megosztási módszerét
- a raktári készletek leltározása során az eltérések és a káló elszámolását,
- a terven felüli értékcsökkenés elszámolását,
- az értékhelyesbítést,
- a beszerzett immateriális javak, tárgyi eszközök üzembe helyezésének szabályait,
- a számviteli feladatokkal kapcsolatos határidőket,

2. a számviteli politika célját

- a tárgyi eszközök belső szabályozását,
- a készletekkel kapcsolatos belső szabályozást,
- a követelésekkel kapcsolatos belső szabályozást,
- a pénzeszközökkel kapcsolatos belső szabályozást,
- a kötelezettségekkel kapcsolatos belső szabályozást,
- a kiadások elszámolásának rendjét
- a kis értékű tárgyi eszközök, immateriális javak elszámolásának rendjét

Mivel a számviteli politika a 2013. december 31-ig hatályos, az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet alapján készült, ezért azt az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Kormányrendeletnek megfelelően át kell dolgozni.

Számlarend

A jogszabály által előírt számlarend megnevezésű szabályzattal az Önkormányzat nem rendelkezik, azonban a számlarendre vonatkozó előírások megtalálhatók a „számviteli rendben” és a számviteli politikában.

Bizonylati szabályzat

A bizonylati szabályzatban az Önkormányzat a bizonylatok kezelésének sajátosságait és a használt bizonylatok körét határozza meg. Az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet hatályon kívül helyezése miatt a szabályzat módosítása szükséges.

Az eszközök és források értékelési szabályzata

Az eszközök és források értékelési szabályzata meghatározza a mérlegben kimutatott eszközök és források értékelésének rendjét. A szabályzat tartalmazza:

- a mérlegtételek értékelésének általános szabályait,
- az eszközök értékelésére vonatkozó szabályokat
  - az eszközök bekerülési értékét,
  - a bekerülési érték megállapításának szabályait,
  - az eszközök értékcsökkenését,
  - az eszközök értékvesztését,
  - az eszközök értékelését,
- a források értékelésére vonatkozó előírásokat,
- az értékelési tevékenység ellátásával kapcsolatos felelősségi szabályokat,
- a dokumentálás szabályait,
- az értékeléssel kapcsolatos határidőket.

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet hatályon kívül helyezése miatt a szabályzat módosítása szükséges, különös tekintettel az eszközök bekerülési értékének változására az új szabályozásban.

Pénzkezelési szabályzat

Az önkormányzat pénzkezelési szabályzatát 2009. január 1-én lépett hatályba, amelyet 2011. január 1-jén és 2012. január 1-jén módosítottak. A 2010. évi módosítás már külön szabályzatként kezeli a bankszámlán lévő számlapénz kezelését. A szabályzat mellékleteként a pénztáros aláírt anyagi felelősségvállalási nyilatkozata, valamint a pénztárellenőr nyilatkozata megtalálható.

a) bankszámlapénz kezelési szabályzat / a fizetési számlán lévő számlapénz kezelésének szabályzata
A fizetési számlán lévő számlapénz kezelésének szabályzata meghatározza az önkormányzat fizetési számláin lévő pénzeszközök kezelésének rendjét.

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet hatályon kívül helyezése miatt a szabályzat módosítása szükséges.

Selejtezési és hasznosítási szabályzat

A selejtezési és hasznosítási szabályzattartalmazza a selejtezéssel kapcsolatos eljárási szabályokat, a vagyontárgyak selejtezhetőségének megállapítását, a selejtezési eljárás menetét, a selejtezéssel kapcsolatos dokumentumokat és a felelősségi szabályokat.

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet hatályon kívül helyezése miatt a szabályzat módosítása szükséges.

Leltározási és leltárkészítési szabályzat

A 2012. január 1-én módosított leltározási és leltárkészítési szabályzat meghatározza

- a leltározási kötelezettséget,
- a leltár fogalmát, a leltár alapkövetelményeit,
- a leltározás típusait,
- a leltározás módját,
- a leltározási körzetek meghatározását,
- a leltározásért való felelőségek meghatározását,
- a leltározással kapcsolatos időpontokat,
- az értékelés követelményét,
- a leltározási ütemtervet,
- az egyes vagyonelemek leltározására vonatkozó sajátos előírásokat,

- a leltározás dokumentumait.

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet hatályon kívül helyezése miatt a szabályzat módosítása szükséges.

Szabályzat a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendjéről

A pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendje tartalmazza

- az egyes pénzgazdálkodási jogkörök tartalmát, az ellátandó feladatokat,
- a pénzgazdálkodási jogkörök gyakorlására jogosult személyeket,
- a feladatellátással kapcsolatos összeférhetlenségi és helyettesítési szabályokat,
- az írásbeli kötelezettségvállalás nélküli kifizetések rendjét,
- a kötelezettségvállalások analitikus nyilvántartásának könyvelését,
- az adatszolgáltatási feladatokat,
- a pénzgazdálkodási jogkörök gyakorlásának dokumentálását.

A szabályzat melléklete tartalmazza a pénzgazdálkodási jogköröket gyakorlók nevét, beosztását és aláírását.

Készletgazdálkodási szabályzat

Az Önkormányzat készletgazdálkodási szabályzata meghatározza a készletek beszerzésének, tárolásának, felhasználásának, selejtezésének szabályait.

Önköltségszámítás rendjének szabályzata

A 2012. január 1-től hatályos szabályzat tartalmazza

- az önköltségszámítás alapfogalmait,
- az alkalmazandó kalkulációs alapelveket,
- az önköltségszámítás rendjét az adatközléssel és az egyéb tevékenység végzésével, szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban,
- az önköltségszámítás módját,
- a feladatellátók és felelősségük meghatározását,
- az önköltségszámításhoz szükséges adatokat,
- az önköltségszámítás bizonylatait.

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet hatályon kívül helyezése miatt a szabályzat módosítása szükséges.

V. Javaslatok

A felülvizsgálat alapján az alábbi intézkedések megtételét javasoljuk:

1. A jogszabályi és szervezeti változások miatt javasoljuk a szabályzatok átdolgozását, aktualizálását és egységes szerkezetben történő újbóli kiadását.

Kaposvár, 2015. június 17.

Szita László
belső ellenőr

I-AUDIT

Pénzügyi Ellenőrző és Tanácsadó Kft.
7400 Kaposvár, Aranyhárs u. 12.
Asz. 23752708-2-14 • Cg: 14-09-312188
Bank: 10918001-00000078-15000002